

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
Tekstopolis
Knjiga 24

PARTIZANSKA KNJIGA

© Jasna Dimitrijević

© Partizanska knjiga, za ovo izdanje, 2018.

Ova knjiga objavljena je uz pomoć sredstava dobijenih na konkursu Pokrajinskog sekretarijata za kulturu i javno informisanje.

POKRAJINSKI SEKRETARIJAT
ZA KULTURU I JAVNO INFORMISANJE

Urednici
Dunja Ilić
Vladimir Arsenić

Jasna Dimitrijević

Fibonačijev niz

Kikinda, 2018.

Plan bekstva

Inka je ove četiri godine provela u nomadskim pohodima ka novcu i iskustvu. Putovala je kombijima do malih aerodroma u Temišvaru i Budimpešti, a Transmandžurijskom železnicom do Pekinga. Gubila je pamet u hongkonškom metrou i pandžapskim autobusima. Vozila se *low cost* linijama s istoka na zapad, a Stubnicom, brodom-skvotom, sa zapada na sever. Na severu se nije dugo zadržala, tek da čuje led i ohladi glavu u miru i poretku. Odande se vratila trajektom, u finoj kabini sa krevetom, kupatilom i okruglim prozorom koji je gledao na čelično more. Put je trajao dvadeset sati i često je izlazila na palubu da bude bliže talasima. Udobnost frustrira, a Inki je potreban nežan prelaz ka favelama Južne Amerike.

Inka je krenula iz tačke koja bi se pre mogla smatrati stanjem nego mestom, iz tačke koja je bila više kraj nego početak. Iz nje kao da

je iskoračila neka nova Inka, novoizmišljena, kopija stare Inke, sumnjiva jedna osoba. Kako bi se ta tačka zvala? Nemoć, možda. Kako se onda taj put zove? Bekstvo, verovatno.

U Karakasu je smeštaj našla u Santa Terezi, bivšem studentskom domu za devojke preuređenom u hostel. Pošto nije bilo puno klijentele, svako od gostiju spavao je sam u četvorokrevetnim sobama sa oskudnim nameštajem. Kreveti na sprat bili su opremljeni belim dušecima, mirisnim i čvrstim, i to je bilo jedino novo u ovom ambijentu. Nevešto obojeni ležajevi bili su prekriveni čistom i opeglanom posteljinom, koja je trebalo da ostavi utisak solidnog stepena higijene. Na ćoškovima svakog tog komada nalazila se mrlja od internatskog pečata, od kojeg se sada moglo razaznati samo STCM – *Santa Teresa Colegio de Mujeres*. Svaka soba imala je mali lavabo sa ogledalom, a kupatilo sa tuš-kabinama i toaletom bilo je zajedničko, spratno. Tu je provela dva dana, uglavnom u dubokom snu, čekajući da joj Oskar odgovori na mejl. Bila je prilično sigurna da će se javiti, svuda na svetu traže profesore engleskog, zašto bi Oskarov privatni kosmos bio drugačije mesto.

Bio je to Inkin stari poznanik pod novim imenom, koje je dripac verovatno dugo birao

za novi život. Oskar je u srednjoj školi bio onaj lik koji vlada generacijom. Sve su se ribe ložile na njega, ali i svi dečaci, nadajući se da će u njegovom društvu postati kao on. A onda je samo nestao. Govorilo se da studira menadžment u Nemačkoj i akumulira neku veliku lovu, kojom će u Beogradu nastaviti porodični posao – ubiranje procenta na novčane transakcije i konverzije iz jedne u drugu valutu u lancu menjačnica *Rodeo*, kojom je Oskarov otac upravljao poslednjih dvadeset sedam godina. Međutim, suprotno očekivanjima, Oskar se u gradske tračeve vratio kao organizator elitnih zabava u Venecueli. Tako se ovog popodneva našla u Karakasu, na dvadeset trećem spratu *Davidove kule*. Nedovršen i skvotiran neboder svedočio je o uzaludnoj ambiciji Davida Brilemburga, po čijoj zamisli je 1990. godine započela gradnja. Nakon bankarskog kraha 1994. radovi su obustavljeni, a 2007. *Davidova kula* dobila je nove stanare, uglavnom beznadežne stanovnike favela. Oskar je rekao da plaćaju mizernu stanarinu. Kome? Vođi po imenu El Ninjo Daz, čvrstom i nepokolebljivom gazdi, izbavitelju iz blata i gladi, plemenitom kad daruje, surovom kada kažnjava.

Devojkama, kojima je u ovoj zgradi držala časove engleskog, Inka je dala petnaest minuta

pauze. I sama je izašla na vazduh, ali nije se pridružila grupi koja je neobavezno ćaskala. Otišla je u daleki ugao i naslonila se na zid, zagledana u prljave obrise grada.

„Inka? Kao Maje i Inke?“, obratila joj se jedna učenica. Poskakivala je kao devojčica na velikom odmoru, što i nije bilo daleko od istine.

„Ma ne“, odgovorila je Inka, „to je nadimak. Moje ime je lokalno i starinsko“, objasnila je i nekoliko puta izgovorila kako se stvarno zove. Kada ga čuješ, zamisliš staricu sa maramom na glavi, krupne hrapave šake i smrt na njivi. Lupe je rekla da njoj zvuči kao neka moćna planina, veća od Anda, velika kao kuća ljutih bogova. Zažmurila je kao da se postidela, *kuća ljutih bogova*, počela je da se izražava kao njen Irac, pesnički, nenormalno. „Ni ja se ne zovem Lupe“, nasmejala se. Imala je loše zube, prošarane karijesom i kamencem, ali ni to nije moglo da poremeti utisak kako je Lupe vrlo lepo dete. Povrh svega, bistro i žilavo.

„Irac mi je dao ovo ime, Lupe, po liku iz romana njegovog omiljenog pisca. Bio je nežan prema meni, donosio mi cveće i vodio me u bioskop. Posle nekoliko puta zamolio me je da ne koristi kondom. Pristala sam, bio je jako nervozan, kao da mu od mog pristanka zavisi sve na svetu. Kad bi svršio u meni, voleo je da

gleda kako mi njegovo seme curi niz guzicu. Vraćao ga je natrag prstima, uzbuđen kao dete. Nekoliko puta je i zaplakao. Nije bio sasvim čist.”

Inka se okamenila, prestala da diše, da čuje, da vidi, najradije bi odgurnula ovu malu od sebe, makar i preko linije betonske ploče, samo nek ućuti, nek prestane da otkriva ono što je devojkama sve vreme bilo jasno, samo je Inka do ovog popodneva odbijala da prihvati.

Ostale učenice, desetak devojaka u letnjim haljinama, delile su cigaretu i pevale navijačku pesmu Venecuele. Gledala ih je kao da su prikaze, tako lake i razdragane, tako bezbrižne, dok se ona borila sa mučninom otkako je pogledala gradivo za danas. „Mislim da su spremne da pređu na stručne lekcije”, rekao je Oskar, pružajući joj fasciklu. Zagrebao je kažiprstom i srednjim prstom kroz vazduh dok je izgovarao *stručne*.

Ne sačekavši Inkinu reakciju i moguće protivljenje, sjurio se napolje. „Čekaju me padre Martin i El Gaz”, objasnio je, gledajući na sat. Taj gest mu je pomogao da ne izgleda kao da beži, već kao da žuri. Razgovori sa Oskarom bili su uvek kratki i odsečni. Uglavnom su se sastojali od duge Oskarove rečenice i povremenih Inkinih pitanja, na koja nikad nije

dobijala odgovore, već samo naredbe u formi molbe. Molim te, nemoj me prekidati, zaustio bi sa šakom na srcu i nastavio svojom trasom. Na kraju bi, baš kao i danas, pogledao na zlatni sat na zglavku leve ruke ili bi ga sa stepenica pozvao čovek bronzanog tena i mesnatog vrata. Uvek bi neka neminovnost prekinula njihovu komunikaciju.

Inka je ostala zatočena sa fasciklom u rukama, saučesnica koja nije ni bila pitana za pristanak. Oskar je otišao sa svojim zlatnim satom, kao i njegov prijatelj bronzanog vrata. Za njima je u vazduhu ostao blagoslov koji bi izustio padre Martin, sveštenik ove vertikalne parohije koja je svog betonskog boga našla na poslednjem naseljenom spratu *Davidove kule*.

Iako se Inka nadala da će Lupe otići drugaricama, ona je zapalila cigaretu i sela pored. Olovkom je strugala osušenu žvaku sa betona i dvoumila se kako da joj kaže.

Lupe ima plan.

Kakav plan?

Plan bekstva. Zato, uostalom, i kreće na ovo prvenstvo. Oskar ništa ne sumnja. Njen cilj je Argentina, malo mesto Las Toninas i Stela Vita, prijateljica njene pokojne majke koja radi kao medicinska sestra u bolnici Masijel. Tamo

sada rade intervencije, Venecuela je, činilo joj se, stolecima daleko od takve odluke. Od *Davidove kule* do Stele Vite deli je odlazak sa devojkama na fudbalsko prvenstvo u Brazilu, možda dva-tri odnosa sa pijanim navijačima, malo strpljenja dok se ne javi veza za Las Toninas, onda jedna kratka vožnja autobusom i dugi sati u potpalublju ribarskog brodića u noćnim pograničnim vodama Atlantika. Irac ne zna da je Lupe trudna. Nije mu rekla, jer misli da bi je tada možda i nagovorio da zadrže dete. A to je ipak malo čudno.

Devojke su glasno raspravljale o tome koja je kombinacija najpovoljnija za njih: ako u polufinale uđu samo Južnoamerikanci, onda su propale! Tada su cene usluga i do deset puta manje nego da se u vrhu nađu Francuska, Nemačka, Belgija. To će biti prava stvar! Navijači koji će preplaviti grad platiće za snošaj puno više nego Latino sirotinja. Jedan Šveđanin za pušenje plaća koliko tri Brazilca za celu noć, pa ko bi to mogao da izdrži, a moraju da ispune normu za Oskara, za El Gaza, za porodicu, za hranu i stan u *Kuli*.

A Inka?

Šta – Inka?

Ima li Inka neku ljubav, neko dete, neki dom, mesto toplo i bezbedno, kao što Irac ima

Lupe i njenu meku pičku, kao što Lupe ima Las Toninas, Stelu Vitu i sopstveni stomak?

Ima, samo je daleko.

Na drugom kontinentu?

U drugom vremenu. Kako to misliš *sopstveni stomak*?

„Možda se predomislim”, prošaputala je Lupe. „Stela Vita nema dece i želi me kraj sebe. Ponekad razgovara sa mnom kao da sam moja majka. Prihvatila bi i moje dete. Da li bi se onda detetu obraćala kao da sam ja? ”, zakikotala se. „Verovatno. Za mene se uvek zakače neke totalne lujke”, prošaputala je kao da se pravda. Inka je poželela da je razuveri, da joj kaže kako je sasvim normalno voleti Lupe, a da je strašno hrabro voleti uopšte. Umesto toga, samo se prijateljski nasmešila i pogledala na sat. Pauza je istekla.